

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 05-03-2019

Mødedato Tirsdag d. 05. marts 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af Ældre- og Handicapudvalgets årsberetning 2018.....	3
Drøftelse af indsats for et lavere sygefravær i Ældre- og Handicapforvaltningen.....	14
Drøftelse af velfærdsteknologiske muligheder i Ældre- og Handicapforvaltningen.....	15
Orientering om evaluering af projekt med fysioterapeut på plejecenter.....	16
Orientering om indsats, som gør borgere med en sindslidelse parate til job og uddannelse.....	17
Orientering om rammeudmelding og budgetproces.....	18
Orientering om Socialtilsynets tilsyn.....	22
Orientering om risikobaseret tilsyn.....	23
Aktuelle sager.....	24

Punkt 1: Godkendelse af Ældre- og Handicapudvalgets årsberetning 2018

00.00.00-A00-648-18

Resume

I denne sag indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen til udvalget, at byrådet godkender årsberetningen for 2018. Årsberetningen består af det økonomiske regnskab, effektregnskabet samt anlægsregnskabet.

Årsberetningen afspejler, at vi i Ældre- og Handicapforvaltningen samarbejder med de borgere, vi møder om at gøre borgernes mål og drømme for hverdagen til virkelighed.

I Ældre- og Handicapforvaltningen tror vi på, at borgerne er dem, der bedst kan sætte retningen for deres liv. Målet er herefter at støtte voksne mennesker med behov i at leve selvstændige liv fordi forskning viser, at det højner livskvaliteten hos den enkelte at leve frit og uafhængigt. Samtidig er det med til at sikre, at der også i fremtiden er ressourcer til at hjælpe dem, der har behov.

Økonomisk regnskab

Ældre- og Handicapforvaltningen har et vedvarende fokus på økonomistyring. I 2018 har det resulteret i et regnskab, som næsten stemmer med budgettet. Regnskabet viser således et merforbrug på 3,7 mio. kr. ud af et samlet budget på ca. 2,2 mia. kr. Det svarer til en afvigelse på under 0,2 procent.

Til trods for et tilfredsstillende regnskab er der fire opmærksomhedspunkter. For det første er der - ligesom i 2017 - et merforbrug i de udkørende grupper, der leverer hjemmepleje, sygepleje og træning. Merforbruget er på 6,7 mio. kr., og skyldes især et højt sygefravær, rekrutteringsvanskeligheder og dertilhørende brug af vikarer.

For det andet er der et merforbrug på plejecenterområdet. Merforbruget er på 5,8 mio. kr., og skyldes et højt sygefravær og udgifter til opsigelser af medarbejdere.

For det tredje er der et merforbrug i Forløb erhvervet hjerneskade, som leverer indsatser til borgere, der har fået en hjerneskade. Forløbet har et merforbrug på 1,8 mio. kr.

For det fjerde er der et merforbrug på myndighedsområdet, som skyldes, at der er kommet relativt flere borgere, som bevilges dyrere forløb. Derudover er der et merforbrug på kropsbårne hjælpemidler, vederlagsfri fysioterapi og respiratorhjælp samt et merforbrug i de selvejende institutioner.

Overførsler

På Service med overførselsadgang søges om, at merforbrug på 5.260.000 kr. overføres til 2019. På Service vedrørende projekter med ekstern finansiering søges om, at merforbrug på 319.000 kr. overføres til 2019. På Særlige driftsområder med overførselsadgang søges om, at mindreforbrug på 1.912.000 kr. overføres til 2019 til Service med overførselsadgang.

Effektregnskab

Udgangspunktet for effektstyring i Ældre- og Handicapforvaltningen er rehabiliteringstilgangen, der sigter mod at styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau.

For at kunne følge om Ældre- og Handicapforvaltningen lykkes med dette mål, har Ældre- og Handicapudvalget 6 politiske effektmål, som blev besluttet i forbindelse med budget 2019. I sagsfremstillingen er der en beskrivelse af udviklingen i effektmålene. Helt overordnet viser effektopfølgningen følgende.

Der er en positiv udvikling for

- Odensemålet Flere funktionsdygtige ældre og handicappede (ambitionsniveauet er dog ikke opfyldt).
- Borgerens oplevelse af målopnåelse.
- Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere.
- Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb.
- Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked.
- Færre forebyggelige indlæggelser.
- Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes (ambitionsniveauet er dog ikke opfyldt).

Anlægsregnskab

Ældre- og Handicapudvalget har to anlægsprojekter, henholdsvis "Investeringer i velfærdsteknologi" og "Mad laves på plejecenter - pilotprojekt".

Investeringer i velfærdsteknologi har et mindreforbrug på 141.788 kr., som søges overført til 2019. Mad laves på plejecenter er afsluttet, og der søges om at merforbruget på 7.697 kr. finansieres af kassen.

Effekt

Der henvises til afsnittet vedr. effektregnskabet i henholdsvis sagsresumé og sagsfremstilling.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Ældre- og Handicapudvalgets årsberetning for 2018.
2. På Service med overførselsadgang søges om, at merforbrug på 5.260.000 kr. overføres til 2019.
3. På Service vedrørende projekter med ekstern finansiering søges om, at merforbrug på 319.000 kr. overføres til 2019.
4. På Særlige driftsområder med overførselsadgang søges om, at mindreforbrug på 1.912.000 kr. overføres til 2019 til Service med overførselsadgang.
5. På Anlægsområdet søges om:
 - 5.1 Mindreforbrug vedrørende Investeringer i velfærdsteknologi på 141.788 kr. overføres til 2019.
 - 5.2 Merforbrug vedrørende Mad laves på plejecenter - pilotprojekt på 7.697 kr. vedrørende afsluttet anlæg finansieres af kassen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Trods aktiv aldring og sundere ældre, så har den demografiske udvikling og det hastigt stigende antal ældre sat sit præg på 2018.

Sundhedsvæsenet er under stor forandring på grund af ændrede behandlingsmuligheder, og en ændring i tilgangene til patientforløb. Borgere udskrives hurtigere fra sygehusene, og de lever længere med deres kroniske sygdommen end tidligere. Det betyder, at forvaltningen nu også deltager i behandlingen af borgerne. En stigning i komplekse borgerforløb giver samtidig et behov for kontinuerligt at sikre tilstedeværelsen af de nødvendige faglige kompetencer i kommunalt regi.

Den demografiske udvikling og den generelle udvikling i det nære sundhedsvæsen kan også direkte aflæses i data. I 2017 leverede forvaltningen i alt 781.997 timers pleje og praktisk bistand. I 2018 var dette tal steget til 825.531 timer. Det svarer til en stigning på ca. 9 procent. Antallet af borgere med behov for hjælp er i samme periode steget fra 8.736 til 9.226 borgere. Stigningen i antal borgere har primært været på sygeplejeområdet.

Det økonomiske regnskab

Regnskabet for 2018 viser et samlet merforbrug på 3,7 mio. kr. (se tabel 1). Det svarer til en afvigelse på ca. 0,2 procent af det samlede budget. I bilaget er vedlagt en detaljeret oversigt over regnskabet fordelt på områder.

Regnskabet indeholder store merforbrug som til dels opvejes af blandt andet udvalgets budgetværn. Merforbruget er primært på de borgernære områder og på myndighedsområdet. Årsagerne til merforbruget er beskrevet i de følgende afsnit.

Tabel 1 - Regnskab for 2018

Drift 1.000 kr.	Korrigeret budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelser	Forslag til kassen	Forslag til overførsel
Service	2.189.813	2.195.392	-5.579	0	-3.667
Med overførselsadgang	2.180.688	2.185.949	-5.260	0	-3.348
Projekter med ekstern finansiering	9.124	9.443	-319	0	-319
Særlige driftsområder	-16.426	-18.338	1.912	0	0
Med overførselsadgang	-16.426	-18.338	1.912	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	2.173.387	2.177.054	-3.667	0	-3.667

-=merforbrug, +=mindreforbrug

Merforbruget på de borgernære områder

De borgernære områder er en betegnelse for forvaltningens udgifter til drift af fx plejecentre, udkørende grupper, botilbud på det specialiserede socialområde mv. Merforbruget på de borgernære områder udgør 13 mio. kr. (se tabel 2). Det skyldes især plejecenterområdet, de udkørende grupper og Forløb erhvervet hjerneskade. Årsagerne uddybes nedenfor.

Tabel 2 - Merforbruget på de borgernære områder

Forløb	Budget (mio. kr.)	Regnskab (mio. kr.)	Afvigelse (mio. kr.)
Fysisk Funktionsnedsættelse	111,3	120,1	-8,7
Vedvarende sygdomsudvikling	420,8	425,0	-4,2
Erhvervet Hjerneskade	53,7	55,5	-1,8
Medført Hjerneskade	215,7	215,1	0,6
Sindslidende	129,0	126,7	2,3
Nat	91,5	93,1	-1,6
Ældre- og Handicapcheferne*	3,5	3,1	0,4
Samlet	1.025,6	1.038,6	-13,0

-=merforbrug, +=mindreforbrug

*) Budget til løn, kompetenceudvikling af medarbejdere samt uforudsete udgifter

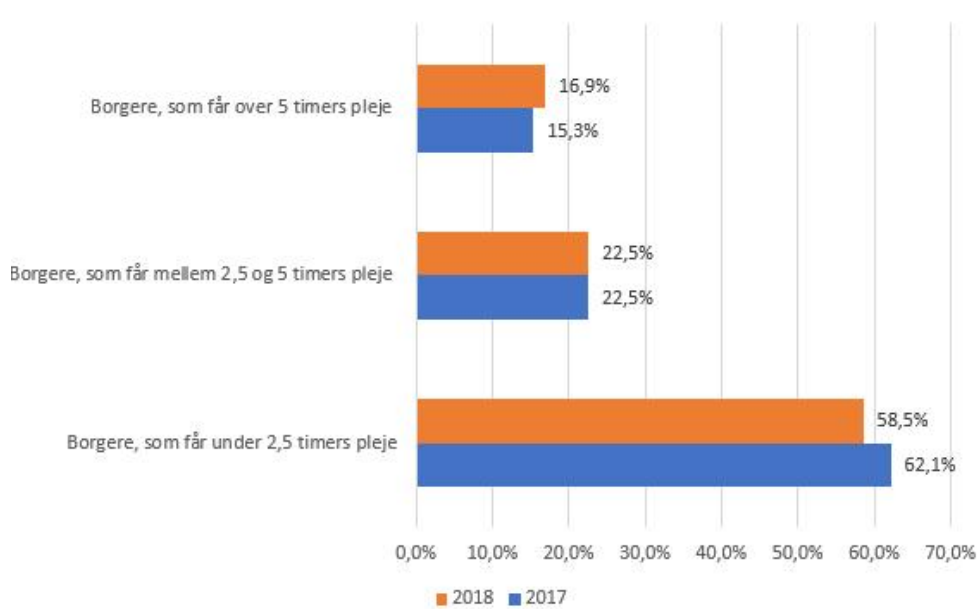
Årsager til merforbruget i de udkørende grupper

De udkørende grupper har et merforbrug på 6,7 mio. kr., hvilket særligt skyldes de udkørende grupper i Forløb fysisk funktionsnedsættelse.

Merforbruget skyldes et højt sygefravær, rekrutteringsvanskeligheder og dertilhørende brug af vikarer. I 2017 blev der brugt 4,3 mio. kr. på vikarer. I 2018 var det steget til 10,1 mio. kr.

Derudover har den gennemsnitlige tid, som medarbejderne anvender hos borgeren, været stigende (se tabel 3). Dels som følge af en øget kompleksitet i den hjælp borgeren har behov for. Dels grundet en stigende brug af vikarer der, som udgangspunkt, ikke løser opgaverne lige så effektivt som det faste personale, fordi de sjældent kender borgerne.

Tabel 3 - Fordeling af borgere, som får pleje

Årsager til merforbruget på plejecenterområdet

Plejecenterområdet, som er en del af Forløb vedvarende sygdomsudvikling, har et merforbrug på 5,8 mio. kr. Til sammenligning var der et mindreforbrug på ca. 6 mio. kr. i 2017. Merforbruget skyldes særligt fire af plejecentrene.

Plejecentrene har ligesom de udkørende grupper været udfordrede af højt sygefravær og dertilhørende brug af vikarer. Derudover har der været udgifter til opsigelser af medarbejdere på plejecentrene.

Årsager til merforbruget i Forløb erhvervet hjerneskade

Forløb erhvervet hjerneskade leverer indsatser til borgere, der har fået en hjerneskade, og har som følge deraf både mentale og fysiske funktionsnedsættelser.

Forløbet har et merforbrug på 1,8 mio. kr. som primært skyldes Bjerpegårdshaven og Hjerneskaderådgivningen. På Bjerpegårdshaven er årsagerne til merforbruget enkelte meget ressourcekrævende beboere samt en langtidssygemelding. I Hjerneskaderådgivningen er en medvirkende årsag til merforbruget, at man ikke længere har kontrakt med Socialstyrelsen om levering af udredninger.

Merforbruget har givet anledning til et skærpet fokus på økonomistyring i Forløb erhvervet hjerneskade i 2019.

Årsager til merforbruget på myndighedsområdet

Myndighedsområdet har et merforbrug på 2,7 mio. kr.

Merforbruget skyldes, at der er kommet relativt flere borgere, som bevilges dyrere forløb samt et merforbrug på kropsbårne hjælpemidler, vederlagsfri fysioterapi, respiratorhjælp. Derudover har de selvejende institutioner haft et merforbrug på 1,8 mio. kr.

Merforbruget bliver til dels opvejet af indtægter fra salg af særligt plejeboligpladser og statsrefusion. Derudover får forvaltningen en engangsindtægt på ca. 4 mio. kr., som følge af en sag med en anden kommune, der er blevet afgjort i Ankestyrelsen

Effektregnskab

Odense Kommune har politisk effektstyring. Det betyder, at byrådet løbende formulerer langsigtede politiske målsætninger for byen, dens borgere og dens virksomheder. Målsætningerne formuleres som effektmål, og der følges systematisk op på de faktiske resultater. Det giver mere plads til politik - mere fokus på den lange bane og mindre fokus på detaljerne.

Udgangspunktet for effektstyring i Ældre- og Handicapforvaltningen er rehabiliteringstilgangen, der sigter mod at styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau. For at kunne følge om Ældre- og Handicapforvaltningen lykkes med dette mål, har Ældre- og Handicapudvalget 6 politiske effektmål, som blev besluttet i forbindelse med budget 2019. Overordnet viser effektopfølgningen følgende.

Der er en positiv udvikling for

- Odensemålet Flere funktionsdygtige ældre og handicappede (ambitionsniveauet er dog ikke opfyldt).
- Borgerens oplevelse af målopnåelse.
- Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere.
- Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb.
- Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked.
- Færre forebyggelige indlæggelser.
- Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes (ambitionsniveauet er dog ikke opfyldt).

Symbolforklaring

Fælles for 2018-status på alle effektmål: En grøn markering (●) viser, at ambitionsniveauet for året er blevet indfriet. En rød markering (●) viser, at ambitionsniveauet for året ikke er blevet indfriet. Under "Forventning 2021" angiver farverne forventningen til mulighederne for at indfri 2021-ambitionen for den givne indikator. Her viser farverne grøn og rød en forventning om hhv. indfrielse eller ikke-indfrielse, mens en gul markering (●) viser, at det skønnes, at være ligeså sandsynligt at ambitionsniveauet vil blive indfriet, som at det ikke vil blive indfriet.

Odensemål

Odensemål: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede (ÆHF)		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2020	Udvikling
Indikator	Andel af borgere 65+, der modtager hjemmepleje eller plejecenter	16,6% (jan. '18)	16,3% (dec. '18)		15,6% (2018)		
<p>Andelen af borgere, der modtager hjemmepleje eller bor på plejecenter ud af det samlede antal ældre borgere i Odense Kommune er faldende for det seneste år. Dette er en positiv udvikling. Andelen af borgere har de sidste år været faldende måned for måned. Dog har faldet ikke været så stort som forventet, hvorfor ambitionsniveauet for 2018 ikke er nået.</p> <p>Andelen er afhængig af udviklingen i antallet af 65+ årige borgere med hjemmepleje eller bosat på plejecenter samt befolkningsudviklingen. I 2018 er antallet af ældre borgere i Odense steget (fra 34.274 til 34.623 borgere + 65 år), især for de 80-årige (halvdelen af stigningen). Antallet af borgere med hjemmepleje eller bosat på plejecenter er faldet lidt i 2018. Dette fald skyldes, at færre borgere i alderen 65-79 år (fra 2.487 til 2.421 borgere) og flere borgere over 80 år (fra 3.210 til 3.232 borgere), har behov for hjælp.</p> <p>Der forventes et fortsat fald i andelen, men det er usikkert om ambitionsniveauet for 2020 (14,1%) nås. En fortsat fastholdelse af den positive udvikling forudsætter, at færre borgere har behov for hjælp.</p> <p>Note: En faldende andel er et udtryk for, at færre af Odenses borgere på 65 år og derover har behov for hjemmehjælp eller er beboer på et plejecenter.</p>							

Udvalgsmål: Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes

Et væsentligt fokus i forvaltningens rehabiliteringsarbejde er at sikre en tidlig indsats i borgernes forløb. Der er evidens for, at netop den tidlige indsats på sigt mindsker behovet for kompenserende støtte. Indikatoren sætter fokus på effekten af den tidlige indsats for borgere, og er et udtryk for, hvor meget mere eller mindre selvhjulpne borgerne er blevet efter 6 måneder. En stigende andel er et udtryk for, at færre har behov for kompenserende støtte i forhold til deres behov ved forløbsstart.

Udvalgsmål

Udvalgsmål: Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede						
Hovedindikator	Andel af borgere, der får reduceret antal hjemmehjælpstimer fra 1. visitation til 6 måneder efter	33% (jan '18)	37% (dec '18)		40% 2018	
Supplerende opfølgning	<p>Andelen af borgere, der har reduceret behov for hjemmehjælp 6 måneder efter 1. visitation er steget. Dette er en positiv udvikling. En større andel af vores borgere har dermed behov for mindre hjælp 6 måneder efter at de er blevet visiteret.</p> <p>Andelen er afhængig af udviklingen i antallet af borgere, der har mindre hjælp efter 6 måneder. I 2018 er antallet af ældre borgere med behov for mindre hjælp faldet lidt (fra 1.320 til 1.173 borgere). Ambitionsniveauet for 2018 er ikke nået trods den positive udvikling i 2018. Det forventes at ambitionsniveauet for 2021 (45%) kan nås trods en forventet demografisk stigning i antallet af borgere over 65 år.</p>					
Note: En stigende andel er et udtryk for, at færre har behov for hjælp kompenserende støtte i forhold til deres behov ved forløbsstart.						

Udvalgsmål: Borgerens oplevelse af målopnåelse

Ved forløbsevalueringen måles borgernes oplevelse af om denne har fået sit delmål/retningsgivende mål opfyldt. Borgeren vurderer på en skala fra 1-5, hvor 5 er lig fuld målopfyldelse. Der beregnes en gennemsnitlig score for graden af målopfyldelse. En højere grad af målopfyldelse betyder, at borgeren har oplevet at nå det aftalte mål for den indsats borgerne har fået.

Udvalgs mål: Borgerens oplevelse af målopnåelse		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
Hovedindikator	Borgerens oplevelse af målopnåelse for det aftalte delmål ved målets afslutning	3,5 (jan '18)	3,5 (dec '18)		3,5 2018	
Supplerende opfølgning	Borgernes oplevelse af om de har nået deres delmål er steget i 2018 (fra 3,46 til 3,47). Dette er en positiv udvikling. Der evalueres i gennemsnit 20.600 delmål per måned. Ambitionsniveauet for 2018 er nået. Det forventes at ambitionsniveauet for 2021 (4,0) kan nås, idet der fortsat er fokus på borgerens formulering af egne mål samt opfølgningen herpå.					
<small>Note: Borgeren vurderer på en skala fra 1-5, hvor 5 er lig fuld målopfyldelse. Der beregnes en gennemsnitlig score for graden af målopfyldelse. En højere grad af delmålsopnåelse betyder, at borgeren har oplevet at nå det aftalte mål for den indsats borgeren har fået.</small>						

Udvalgs mål: Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere

Samarbejdet mellem medarbejder og borger er et vigtigt element for at rehabiliteringen lykkedes (gensidig respekt og accept). Et godt samarbejde er grundlaget for en god relation og dermed muligheden for bl.a. at motivere borgere til aktiv deltagelse og eventuel ændret adfærd. Ved forløbsevalueringen måles borgernes oplevelse af samarbejdet med forvaltningens medarbejdere. Borgeren vurderer på en skala fra 1-5, hvor 5 er lig et fremragende samarbejde. Der beregnes en gennemsnitlig score for graden af målopfyldelse. En høj score betyder, at borgeren har oplevet et godt samarbejde med medarbejderen.

Udvalgs mål: Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
Hovedindikator	Borgerens oplevelse af samarbejdet med forvaltningens medarbejdere	4,4 (jan '18)	4,5 (dec '18)		4,5 2018	
Supplerende opfølgning	Borgernes oplevelse af om de har haft et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere er steget. Dette er en positiv udvikling. Ambitionsniveauet for 2018 er nået. Borgernes vurdering af samarbejdet er en del af forløbsevalueringerne, som gennemføres ved forløbsafslutning eller minimum én gang årligt. Der gennemføres i gennemsnit ca. 2.000 evalueringer per måned. I en række rehabiliteringsforløb er forløbsevalueringen fortsat under implementering. Datagrundlaget for effektindikatoren forventes derfor i højere grad at omfatte alle forvaltningens rehabiliteringsforløb i løbet af det kommende ½ år. Det forventes at ambitionsniveauet for 2021 (4,6) kan nås.					
<small>Note: Borgeren vurderer samarbejdet på en skala fra 1-5, hvor 5 er lig et fremragende samarbejde. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet et godt samarbejde med medarbejderen.</small>						

Udvalgs mål: Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb

Forvaltningens evne til at sikre, at borgeren rehabiliteres, og dermed ikke vender tilbage til samme rehabiliteringsforløb (fysisk funktionsnedsættelse) efter ½ år. En stigning viser, at flere borgere ikke vender tilbage til en indsats i rehabiliteringsforløbet fysisk funktionsnedsættelse. Dette kan skyldes, at forvaltningen har været god nok til at rehabilitere borgeren eller understøtte borgeren til et mere selvstændigt liv.

Udvalgs mål: Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
Hovedindikator	Andelen af borgere, der ½ år efter afsluttet forløb ikke vender tilbage i samme rehabiliteringsforløb.	73% (jan '18)	81% (dec '18)		75% 2018	
Supplerende opfølgning	Andelen af borgere, som har afsluttet et forløb i Fysisk Funktionsnedsættelse - ophør, og som ½ år senere ikke er vendt tilbage i et forløb i Fysisk Funktionsnedsættelse - ophør eller i Fysisk Funktionsnedsættelse – vedvarende er steget. Dette er positivt. Andelen af borgere uden tilbagefald afhænger af udviklingen i antallet af borgere, der afsluttet et forløb sammenholdt med antallet af borgere, som vender tilbage i et forløb. Antallet af borgere, der har afsluttet et forløb er steget i 2018 fra 1.355 til 2.544. Antallet af borgere, som ikke er vendt tilbage i forløb, er steget fra 943 til 2.062 i 2018. Ambitionsniveauet for 2018 er nået, og det forventes at fastholde dette samt at opnå ambitionsniveauet for 2021 (78%).					

Note: En stigning viser, at flere borgere vender tilbage til en indsats i rehabiliteringsforløbet fysisk funktionsnedsættelse.

Udvalgs mål: Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked

Forvaltningen har fokus på inklusion af borgere med et handicap - fysisk som psykisk. Denne inklusion omfatter også, at de borgere, der har potentialet for det, får en tilknytning til arbejdsmarkedet. Forskning peger på, at sådan tilknytning har stor betydning for en borgers opfattelse af eget værd og oplevelse af at være en del af samfundet. Indikatoren viser, hvor mange borgere, som er i et specialiseret forløb i forvaltningen, og som samtidigt har en enten direkte eller indirekte tilknytning til arbejdsmarkedet. En stigning i andelen kan således ses som et udtryk for, at forvaltningen har medvirket til at gøre borgerne bedre i stand til at have en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Udvalgs mål: Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere kommer i job eller uddannelse</i>						
Hovedindikator	Andel borgere (under 65+ år), der er i job, uddannelse eller deltager i et beskæftigelsesrettet tilbud	6,5% (jan '18)	7,6% (aug '18)	●	6,9% 2018	●
Supplerende opfølgning	<p>Andelen af borgere, som er i et specialiseret forløb i ÆHF, og som samtidigt har en enten direkte eller indirekte tilknytning til arbejdsmarkedet er steget fra januar 2018 til august 2018. Dette er positivt. Andel af borgere, som er i job eller uddannelse afhænger af antallet af borgere i et specialiseret forløb, og antal borgere, som er kommet i job eller uddannelse. Antallet af borgere i et specialiseret forløb er steget fra 2.582 til 2.649. Antallet af borgere i job eller uddannelse er steget fra 169 til 201. Ambitionsniveauet for 2018 er nået. Ambitionsniveauet for 2021 (7,5%) forventes ligeledes nået.</p> <p>Bemærk at indikatoren kun er opdateret til og med august 2018. Årsagen er, at leveringen af de beskæftigelsesydelsesdata, som indikatoren bygger på, pt. er ustabil. Grundet EU's persondataforordning overgår dataleveringen fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til en ny måde. Den ny leverancemetode forventes fuldt implementeret i løbet af det næste ½ år.</p>					

Note: En stigning i andelen kan således ses som et udtryk for, at ÆHF har medvirket til at gøre borgerne bedre i stand til at have en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Udvalgsmål: Færre forebyggelige indlæggelser

Borgere, der indlægges med en forebyggelig diagnose, og som er kendt af forvaltningen, kunne i nogen tilfælde være hindret via tidlig opsporing eller forebyggende indsatser. Dette drejer sig om indlæggelser grundet blærebetændelse, brud, dehydrering, forstoppelse, blodmangel, mave/tarm infektion, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold eller tryksår. Jo mindre andel borgere indlagt med en forebyggelig diagnose, jo bedre er vi til at forebygge.

Udvalgs mål: Færre forebyggelige indlæggelser		Forrige måling	Resultat 2018	Status 2018	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives</i>						
Hovedindikator	Andel borgere indlagt med en forebyggelig diagnose	1,5% (jan '17)	1,4% (dec '17)	●	1,2% 2018	●
Supplerende opfølgning	<p>Andelen af borgere, som har modtaget hjælp fra forvaltningen, og som har været indlagt på hospitalet med en forebyggelig diagnose levede i december 2017 op til ambitionsniveauet for 2018. Det forventes at ambitionsniveauet for 2021 (1,1%) nås.</p> <p>*) Indikatoren er kun opdateret til og med december 2017. Data stilles til rådighed af Sundhedsdatastyrelsen, der på nuværende tidspunkt har et arbejde i gang med at tilpasse data til hospitalers afregningssystem for 2018. Data er derfor p.t. ikke til rådighed i den form der ønskes til belysning af denne indikator.</p>					

Note: Forebyggelige indlæggelser omfatter diagnoseerne blærebetændelse, brud, dehydrering, forstoppelse, blodmangel, mave/tarm infektion, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold eller tryksår.
Jo mindre andel borgere indlagt med en forebyggelig diagnose, jo bedre er vi til at forebygge.

Ældre- og Handicapudvalget har to anlægsprojekter, henholdsvis "Investeringer i velfærdsteknologi" og "Mad laves på plejecenter - pilotprojekt".

Tabel - Overblik over anlægsregnskabet for 2018

Anlæg	Budget	Regnskab	Afvigelse
Mad laves på plejecentre	5.207.000	5.214.697	-7.697
Investeringer i velfærdsteknologi	1.380.072	1.238.284	141.788
Samlet	6.587.072	6.452.981	134.091

Investeringer i velfærdsteknologi har et mindreforbrug på 141.788 kr., som søges overført til 2019. Mad laves på plejecenter er afsluttet, og der søges om at merforbruget på 7.697 kr. finansieres af kassen.

Anlæg 1.000 kr.	Korrigeret budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse	Forslag til kassen	Forslag til overførsel
Ældre- og Handicapudvalget	6.587	6.453	134	-8	142

-=merforbrug, +=mindreforbrug

Økonomi

Tabellen viser service- og anlægsregnskabet samt overførsler.

Påvirkning af kassebeholdning 1.000 kr.	Afvigelse	Forslag til kassen	Forslag til overførsel
Service	-5.579	0	-3.667
Særlige driftsområder	1.912	0	0
Anlæg	134	-8	142
Ældre- og Handicapudvalget	-3.533	-8	-3.526

-=merforbrug, +=mindreforbrug

Bilag

Regnskab 2018 - Detaljeret

Punkt 2: Drøftelse af indsatser for et lavere sygefravær i Ældre- og Handicapforvaltningen

00.00.00-A00-84-19

Resume

På bestilling fra udvalget indstilles i denne sag, at udvalget drøfter indsatser for et lavere sygefravær. Udvalgets drøftelse vil tage afsæt i et oplæg v/Susanne Lundsgaard, chef for HR.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter indsatser for et lavere sygefravær.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se resumé.

Økonomi

Se resumé.

Punkt 3: Drøftelse af velfærdsteknologiske muligheder i Ældre- og Handicapforvaltningen

00.00.00-G01-708-18

Resume

I denne sag indstilles, at udvalget drøfter velfærdsteknologiske muligheder i Ældre- og Handicapforvaltningen. Udvalgets drøftelse vil have karakter af en temadrøftelse, og udvalget vil desuden blive præsenteret for konkrete teknologier samt mulige fremtidsscenarier. Temadrøftelsen vil tage afsæt i et oplæg v/ René Lorenz, stabschef for Politik, Strategi og Udvikling.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter velfærdsteknologiske muligheder i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se sagsresume.

Økonomi

Den sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 4: Orientering om evaluering af projekt med fysioterapeut på plejecenter

29.00.00-P08-1-17

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om evalueringen af et projekt vedrørende forsøg med fysioterapeut på Villestofte Plejecenter og Bolbro Plejecenter (evalueringen er vedlagt som bilag). Udvalget blev orienteret om midtvejsevalueringen på udvalgsmødet den 4/9 2018.

Projektet har haft til formål at reducere den tid, hvor borgerne på plejecentre sad stille. Borgerne blev introduceret til øget aktivitet i hverdagen og blev motiveret til at deltage i målrettede træningsseancer 2 gange om ugen. I projektet har fysioterapeuten været i kontakt med 50 borgere på de to plejecentre, som har en samlet kapacitet på 130 pladser.

Af evalueringen fremgår det, at borgerne er blevet alment og funktionelt bedre. Der er lagt planer for en mere aktiv hverdag, og borgerne har trænet specifikt med en fysioterapeut. De fleste borgere er blevet i stand til selv at rejse sig selvstændigt, og mange har genvundet gangfunktionen, og er blevet mere selvstændige i hverdagen. Endelig er nogle borgere også blevet kognitivt friskere. Det fremgår også, at det er muligt for nogle borgere at øge deres funktionsniveau med en målrettet indsats. Dermed giver borgerne sig selv et bedre grundlag for at leve et aktivt liv med et højere funktionsniveau og en bedre livskvalitet.

Medarbejderne vurderer ved projekts afslutning, at borgerne i projektperioden opnåede en fysisk fremgang og et bedre humør godt understøttet af det intensive samarbejde mellem fysioterapeuten og plejepersonalet. Ingen af borgerne har dog opnået et funktionsniveau, der har gjort dem selvhjulpne, og det haft ikke haft betydning for den tid medarbejderne har brugt hos deltagerne. Det har ikke været muligt at fastholde hverken den fysiske eller mentale forbedring efter projektets afslutning.

Evalueringen konkluderer på den baggrund, at projektet i projektperioden har givet en positiv effekt og været meningsfuldt for borgerne.

Baggrund og økonomi

Projektet blev, efter forslag fra byrådsgruppe V den 2/5 2017, godkendt af Ældre- og Handicapudvalget den 28/6 2017. Projektet har været 1 år og kostet 500.000 kr.

Bilag

Rapport - Fysioterapeut på plejecentre

Punkt 5: Orientering om indsats, som gør borgere med en sindslidelse parate til job og uddannelse

00.00.00-A00-137-17

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapaforvaltningen om en indsats, som bidrager til at gøre borgere med en sindslidelse parate til job og uddannelse.

Siden 1/1 2018 har CSD Odense - Center for Socialpsykiatriske Dagtilbud haft opgaven med reparation og service af kommunens el-cykler og biler.

Opgaven med reparation og service af kommunens el-cykler og biler har skabt mulighed for at etablere indsatser i et miljø så tæt på arbejdsmarkedet og uddannelsesystemet som muligt. Værkstedet rummer således opgaver og funktioner, som egner sig godt til individuelle rehabiliteringsforløb som forberedelse til et job eller en uddannelse.

Indsatsen sker i samarbejde med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, som henviser borgere til indsatsen. Erfaringerne er indtil videre positive, fordi værkstedets opgaver er mangeartede, og fordi det er muligt at tilpasse opgaverne til den enkelte borgers rehabiliteringsforløb.

I 2018 har 15 borgere haft et individuelt rehabiliteringsforløb på værkstedet. Heraf er 5 borgere kommet i enten job eller startet uddannelse.

Punkt 6: Orientering om rammeudmelding og budgetproces

00.00.00-A00-38-19

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om rammeudmeldingens betydning for udvalget og om processen for udvalgets bidrag til budget 2020.

Rammeudmeldingen

Den 20/2 2019 godkendte Økonomiudvalget rammeudmeldingen, som konkretiserer processen for budget 2020. Den beskriver, hvilke bidrag udvalgene skal levere i forbindelse med Odense Kommunes budget. Og den fortæller, hvad udvalgenes budget er for det kommende år.

Det fremgår af rammeudmeldingen,

- at udvalget skal beskrive, hvordan effektiviseringsstrategien realiseres til budget 2020 (udddybes i afsnittet vedrørende effektiviseringsstrategi).
- At udvalget skal udarbejde budgettal og bemærkninger til budget 2020.
- At udvalget skal udarbejde forslag til anlægsønsker til budget 2020.
- At udvalget i efteråret 2019 skal gennemgå Sundhedsaftalen 2019-2023 og vurdere, hvad Sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i udvalget. Opgaverne skal som udgangspunkt løses indenfor udvalgets budget.

Udover ovenstående er der en række forhold, som kan/vil påvirke udvalgets budget 2020. Disse forhold bliver uddybet i de følgende afsnit.

Effektiviseringsstrategi

Til budget 2019 blev det besluttet, at der fra 2020 skal arbejdes med en effektiviseringsstrategi, der, som minimum, skaber effektiviseringer på 0,5 % årligt.

Formålet med effektiviseringsstrategien er, at Odense Kommune fremadrettet skal arbejde mere proaktivt med effektiviseringer.

Effektiviseringerne skal bidrage til

- At frigøre økonomisk råderum til nye og eksisterende politiske prioriteringer.
- At håndtere regeringens Moderniserings- og Effektiviseringsprogram.
- At sikre økonomien.

Effektiviseringsstrategien betyder, at udvalget skal effektivisere for 10,4 mio. kr.

I tabellen er der en oversigt over effektiviseringskravene fordelt på de enkelte udvalg.

1.000 kr. – 2020-priser	2020 og frem
Økonomiudvalget	-2.663
By- og Kulturudvalget	-6.115
Ældre- og Handicapudvalget	-10.405
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-3.513
Børn- og Ungeudvalget	-13.979
I alt	-36.675

Note. "+" = udgift, "-" = indtægt

Værdighedsmilliarden

Til finansloven for 2016 blev der afsat en milliard til at sikre en værdig ældrepleje (den såkaldte værdighedsmilliard). Odenses andel har været på 32 mio. kr., som er tilgået Ældre- og Handicapudvalget.

Værdighedsmilliarden overgår til det samlede bloktilskud fra staten i 2020 og overgår derfor normalt til fornyet politisk prioritering (jf. principperne i Økonomisk Strategi). Som del af Budgetforlig 2018 besluttede et flertal af byrådet, at denne praksis særligt skulle overvejes i forhold til værdighedsmilliarden.

Tilgangen til det første oplæg til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2020 i august vil derfor være, at Odenses andel af værdighedsmilliarden på 32 mio. kr. tildeles Ældre- og Handicapudvalget. Da der ikke længere er statslige bindinger på udmøntningen af midlerne, skal Ældre- og Handicapudvalget beslutte, hvorledes midlerne bedst udmøntes i relation til den demografiske udvikling.

Værdighedsmilliarden vil blive drøftet på byrådets 2. kvartalsmøde i maj 2019.

Kommunal udligning (udligningsreform)

Den kommunale udligning har til formål at udligne forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag mellem kommunerne for at sikre et mere ensartet forhold mellem skattniveau og serviceniveau. Kommunal udligning sker, når der overføres penge mellem kommuner på baggrund af forskellige nøgletal.

Udligningsreformen blev i foråret 2018 udskudt til efter folketingsvalget, som senest skal være afholdt i juni 2019. Borgmesterforvaltningen vurderer på den baggrund, at en kommende udligningsreform ikke vil få konsekvenser for budget 2020.

Derudover forventer Borgmesterforvaltningen heller ikke, at det ekstraordinære finansieringstilskud fra staten til kommunerne bliver ændret eller ophører. Det ekstraordinære finansieringstilskud hjælper blandt andet kommunerne til at undgå yderligere besparelser.

Velfærdsprocent

Til budget 2020 vil Odense igen forsøge at få en skattestigning (den såkaldte velfærdsprocent). Velfærdsprocenten vil blive behandlet sideløbende med udarbejdelsen af budgettet, og vil først blive del af budgetprocessen i forbindelse med 2.-behandlingen af budgettet til oktober 2019.

Hvis Odense får lov til at hæve skatten, vil det betyde ekstra skatteindtægter svarende til anslået ca. 60 mio. kr. Ældre- og Handicapforvaltningen anslår med afsæt i den tidligere anvendte fordelingsnøgle, at udvalgets andel vil blive på ca. 15 mio. kr.

Den demografiske udvikling

Odense får flere ældre borgere, som har behov for indsatser fra Ældre- og Handicapforvaltningen. I aftalen om budget 2018 besluttede et flertal af byrådet derfor, at der i 2019 skulle ske en drøftelse af demografiudfordringen.

Byrådet drøftede første gang den demografiske udvikling på kvartalsmødet i november 2018. På byrådets kvartalsmøde i maj 2019 skal den demografiske udvikling til drøftelse igen.

Proces for udvalgets bidrag til budget 2020

Processen med udarbejdelse af udvalgets budgetbidrag er, som følger (se også bilag).

Dato for møde i Ældre- og Handicapudvalget	Aktivitet
5/3	Udvalget orienteres om rammeudmelding og budgetproces
26/3	Udvalget orienteres om udfordringer til budget 2020 samt anlægsønsker (overskriftsform)
9/4	Udvalget drøfter udfordringer til budget 2020 samt krav til i effektiviseringsstrategien
7/5	Drøftelse af udvalgets bidrag til budget 2020
21/5	Drøftelse med Forvaltningsudvalget af udvalgets bidrag til budget 2020
25/6	Godkendelse af bidrag til budget 2020

Bilag

Proces for budget 2020

Punkt 7: Orientering om Socialtilsynets tilsyn

27.00.00-K09-3-19

Resume

I denne sag bliver Ældre- og Handicapudvalget orienteret om Socialtilsynets tilsyn på Botilbudet Fangelvej.

Tilsynsrapporten indeholder Socialtilsynets bedømmelse og vurdering af, om tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet, og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse.

Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre, at borgeren ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Socialtilsyn Syds samlede vurdering er, ”at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet jf. lov om socialtilsyn §6”.

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport Fangelvej

Punkt 8: Orientering om risikobaseret tilsyn

30.00.00-K09-4-18

Resume

I denne sag bliver Ældre- og Handicapudvalget orienteret om et risikobaseret planlagt tilsyn i Aasumgruppen. De risikobaserede tilsyn er dem, der udføres af Styrelsen for Patientsikkerhed. Tilsynet foretages, hvor der kan være særlige forhold omkring behandlinger eller procedurer med potentiel fare for patientsikkerheden. Nedenfor er konklusionerne beskrevet.

Styrelsen har placeret Aasumgruppen i kategorien: Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.

Tilsynet vurderer, at Aasumgruppen "fremstod som en velfungerende hjemmeplejeenhed, der var sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og systematik i deres arbejdsgange. Styrelsen for Patientsikkerhed har ved vurderingen lagt vægt på, at målepunkterne vedrørende vejledninger og instrukser var opfyldte, og at der blev arbejdet systematisk med den sundhedsfaglige dokumentation. Der blev konstateret enkelte fund i relation til journalføring, medicinhåndtering og patienters retsstilling, som er vurderet som mindre problemer med betydning for patientsikkerheden. Det er styrelsens vurdering, at hjemmeplejen vil være i stand til at rette op på de anførte problemer ud fra den rådgivning og læring, der blev givet under tilsynet".

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport - Aasumgruppen

Punkt 9: Aktuelle sager

00.00.00-A00-613-18

Resume

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Herluf Trolle Plejecenter den 10/1 2019.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Munkehatten den 24/1 2019.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Tornbjerggård den 31/1 2019.
- Invitation til politisk debatmøde i Syddanmark.
- Forslag til lokationer til besøgstur for udvalget.
- Møde med Ældrerådet.
- Program til KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum 2019.

Bilag

Referat af kontaktudvalgsmøde på Herluf Trolle Plejecenter den 10. januar 2019.

Referat af Kontaktudvalgsmøde på Tornbjerggård den 31. januar 2019 - revideret

Invitation til politisk debatmøde i Syddanmark

Referat af kontaktudvalgsmøde på Munkehatten den 24. januar 2019

Program KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum 2019